

ס פ ר

סגולות מצות ישראל

כולל כל סגולות והשפעות המרובות בברכות וישועות, ורפואות והצלחות, הבא ע"י קיום מצות אכילת מצה כדת וכהלכה, והשכר הגדול המוכן להם בעלמא דעתיד.

ה"ל בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבותי הק' זי"ע
הק' שלום יודא גראס

רב דקהל „מגן שאול“ דהאלמין ור"מ בישיבה וכולל „בית ישעי“
„מכון להוראה בשחיטות ובדיקות“

בעהמח"ס: אפייית המצות השלם (י' חלקים); גידולי יהודה (על הלכות ציצית); שו"ת זבחו זבחי צדק (על הלכות שו"ב); חינוך ישראל סבא (מדריך לחינוך הבנים והבנות); מדריך לצניעות; מנחת שלום (על הל' מזוזה); מנחת שלום (הדרכה לבשרות); מנחת יהודה, (על חומרי איסור „חלב עכו"ם“ ו„סימילאק“); נפש ישעי (על מאכלות אסורות, ה"ח); קדושת ישראל (על הלכות יחוד); וש"ס.

בלאמוריר הרה"ג הצ' מוהר"ר ישעי זאב גראס זצ"ל נכד השרף מסטרעליסק, ר' יעקב קאפיל חסיד, ט"ז, ב"ח, תוי"ט, רש"י, ולמעלה בקודש עד דוד המלך עה"ש.

— ברוקלין, יצ"ו • שנת תשל"ח —

— ההכנסה מוקדשת לטובת הישיבה והכולל —

מפתח לספר
סגולות מצות ישראל

פרק א

1. כוונת אכילת מצה ג
2. מעלת אכילת מצת מצוה ז

פרק ב

3. סגולות והשפעת אכילת מצה – ברוחניות ט

פרק ג

4. סגולות והשפעת המצה – בגשמיות יג

סגולות מצות ישראל

עניני כוונת מצות מצה – וסגולתה

(מלוקט מספרים הקדושים)

מצת מצוה, טעמה – כוונתה – אכילתה – סגולתה

(מהפוסקים הקדמונים – וספרי בעשטה"ק ותלמידיו)

פרק א

כוונת אכילת מצה

(א) בהגדת מהר"ל מפראג וז"ל רחמנא לבא בעי ולכן אף מי שאי"ל שום השגה בכוונה וסוד מ"מ יסדר העבודה בלב שלם באופן שתהי' מכוונת עפ"י הכוונה והסוד והקב"ה יעלה עליו כאילו כוון מה שראוי לכוון, עכ"ל.

(ב) וז"ל ברכני יוסף סי' כ"ה בשם חסל"א, וכן ראוי לנהוג גם מי שאינו יודע הטעם, כי מצוות האלקיות פועלות בסגולה ועושות רושם אף שנעשות בלתי הכוונה הפרטית רק שצריך לכוון הכוונה כללית, שיכוין העושה המצוה שעושה המעשה הזה לקיים מצות אלקיו, וסיים ומכאן אוהרה לדקדק בכל מעשה המצוות שיהי' בסדרן וכמשפטן אף כי אין אתנו יודע רמזיהם וסודותיהם, עכ"ל (ומובא בשע"ת ר"י סי' ל"ב).

(ג) בשערי תשובה רע"ד סוף סק"א שאף מי שאינו יודע הכוונת מלתא מעלייתא הוא ליישר מעשיו באופן שנוהגין מארי דרזין, ע"ש.

(ד) בס' בן פורת יוסף כ' (בהקדמה דף ח: ד"ה ואמר), יש להבין בפ' פקודי נאמר בפרטים בכל מעשה ומעשה שעשו במשכן וכלים נאמר בכל א' שעשו כאשר צוה ד' את משה, דקשה למה לו לפרוט בכל א' היה לו לומר באחרונה דרך כלל ויעשו כאשר צוה וגו', אלא התורה רמזה לנו רמז מוסר בכללות עבודת ד' ועשיית המצות הן שופר וסוכה ופסח ותפילין וכיוצא שיש בכל א' עובדא ומלולא ורעותא שהיא המחשבה, וכוונת המצוה והתפלה היא רבה ונורא

ולא כל אדם גם מבני עליה יודעין חלק מאלפי אלפים חלקים שכווננו אנשי כנסת הגדולה בכוונת התפלה והוא הדין בכוונת המצות, ובאמת צורך גדול יש לכל א' מישראל בכל א' מן ג' בחינות הנ"ל כי מן מעשה המצות נעשה לבוש לנשמה בגן עדן התחתון ומן כוונת המצות נעשה לבוש לנשמה בגן עדן העליון, לכן עצה היעוצה לכלול את עצמו וכוונתו הן בתפלה, במצוה, או בכוונת אכילתו בחול ומכ"ש בג' סעודות דשבת, ישתף כוונתו עם שאר שלומי אמוני ישראל היודעין כוונת התפלה והמצוה ועל סוד כוונת אנשי כנסת הגדולה וכיוצא בזה, וזה סוד שכתב האר"י קודם תפלה צריך לומר ואהבת לרעך כמוך לקיים מ"ע כדי שיוכלל תפלתו וכוונתו עם היודעין לייחד מדות העליונות ודי בזה. והנה עשיית המשכן היה הכוונה שיהיה מחשבתן על מלאכת משכן העליון וכו' שהוא סוד בריאת שמים וארץ וכל העולמות ולאו כל מוחא סביל דא, לכן בכל פעולה ופעולה של כלי המשכן אמרו בפירוש שאנו עושין על הכוונה שצוה ד' את משה והוא על דרך שאנו אומרים ויהי נועם וכו' וכמ"ש בזוהר וכו' [שמות דף צ"ג ע"ב הועתק לעיל אות ט'] וכו' עכ"ל.

(ה) ועיין בספר אגרא דכלה פרשת נח על הפסוק ויעש נח ככל אשר ציוה ד' אותו כן עשה, שכתב להיות נח הצדיק חשב פן לא יצא ידי חובתו בכל הכוונות כרצון המצוה יתברך על כן עשה הכל על דעת המקום ועל כל דבר היה אומר על דעת הבורא המצוה ברוך הוא, וכן קבלנו בכל עשיית המצות לומר על דעת הרשב"י והאר"י וכו' ועל דעת כל הצדיקים כנודע עכ"ל.

(ו) עוד שם פרשת בא ד"ה וילכו ויעשו כתב כבר קדם מאמרנו כמה פעמים מי שאין דעתו רחבה להבין במושכלות בעשות מצותיו יתברך יאמר על דעת הצדיק פלוני ועל כוונתו אני עושה המצוה הזאת וכו' וזהו וילכו ויעשו בני ישראל המצוה המעשיות כאשר צוה ד' את משה ואהרן כן עשו במושכלות על כוונתם. ושם ד"ה ויעשו כל בני ישראל כתב להורות דאפילו חכמים המחוכמים הבינו דעדיין לא הגיעו לתוכן הכוונה ועשו גם כן ע"ד משה ואהרן עכ"ל.

(ז) ועיין בספר ישמח משה פרשת וירא לפני ד"ה ויאמרו אליו איה שרה, שכתב שיהיו מכוונין על כוונת ר' אחא שהוא היה יודע לכוון הסודות שבקטרת ולא הם וכו' עכ"ל. ושם פרשת חוקת ד"ה עוד שם במדרש, האריך בזה, וכתב בכל מצוה יש תיקונים וכל התיקונים הם לתועלתינו וכו' והנה כל התיקונים הם על ידי הכוונה, ולפי זה יעלה על הדעת שאותם אשר אינם יודעים לכוון אינם פועלים בעשיית המצות ח"ו והם שלא להזכיר, כי אם אמנם דבאמת עיקר תיקוני המצות על ידי הכוונה הראוי בתיקון בקשר במדות העליונות, אך מחסר השם יתברך שאם א' עושה מצוה על דרך זה

כשמתכוין לעשות תיקונים אם כן לא נתקן רק כפי כונתו, וגם אולי אינו כדאי וראוי שיעשה על ידו מה שאין כן אם נעשה על ידי הקב"ה והבן עכ"ל.

טו) כתב ספר חסידים אות תתקמ"ה שאצל החב"ה לב שאינם פקחים בדורות אחרונים כלב פקחים שהיו בדורות ראשונים וכו' עיי"ש, ועיין שם בפירוש אזולאי שכתב וכיוצא בזה ראיתי בכתבי מהרח"ו ז"ל ששאל לרבו רבינו האר"י ז"ל דעין רואה בתלמוד ובמדרשים שמעשים טובים, מדות, וקדושת התנאים ואמוראים הוא דבר מבהיל ולא יוכל האדם בודרנו לעשות אחת מאלף, והשיב לו הרב זצ"ל דעתה גברה מאד הסטרא אחרא והמעט שעושים עתה חשוב לפניו יתברך כהרבה שהיו עושים הראשונים עכ"ל.

טז) וכתב בתשובות נודע ביהודה חלק יו"ד סוף סי' צ"ג, הכוונה הוא רק פירוש המלות וכל התיקונים למעלה נעשים מאליהם ע"י מעשינו.

יז) וזה לשון ספר מאור ושמש סוף פרשת נצבים, בזמנינו זה לא יתכן לאדם לכוון כוונת התפלה המסורים בידינו בסידור האר"י ז"ל הן מתוך הכתב והן ללמד ולכוונם בעל פה, וכן שמעתי מאדמו"ר הרה"ק האלקי רשכב"ה רבינו אלימלך זצוק"ל לכל יחשוב אדם מחשבות וחשבונות כוונת השמות רק יקשר נגלו ונסתרו שהיא נפשו ורוחו ונשמתו באין סוף ברוך הוא ועל ידי זה הוא מקשר כל התגלות העולמות ופנימיות העולמות בו יתברך, ועל כך תהיה מחשבתו דבוקה בנועם ד' עד שלא יהיה לו פנאי אפילו רגע לכוון הכוונות, ואדם אשר בתפלתו בבחינה זו נעשים הכוונות והיחודים מאליהם על ידי תפלתו עכ"ל.

יח) וזה לשון ספר ייטב לב ריש פרשת בהעלותך, הנה נודע שצריך לכוון בכל מצוה הכוונות הראויות לתת לה בכללותיה ופרטותיה לתקן שורשה במקום עליון פרי למטה ושורש למעלה, ומי שאינו יודע צריך לכוון לעשות נחת רוח להבורא ב"ה בדרך כלל ולכלול את עצמו אם אינן דמכוונין למארייהו כדקא יאות וכו', אמנם גם מי שיודע לכוין אם הוא סובר שזה לבר מה שיודע היה כוונת השי"ת היא אדם תועה מדרך השכל אלא צריך להאמין באמת ובלב שלם כי כל מה שנודע וכל מה שמבואר בטה"ק הכל כטפה מן הים נגד הטעמים ורמזי מצוה הכמוסים במחשבתו של יוצר בראשית ב"ה, ולזה אם אמנם גדול כח היודע טעמי ורמזי מצוה לכוון לנכון עם כל זאת אחרי ככלות כל העולה על רוחו ומחשבתו כפי השגתו צריך לכוון שבמצוה זו תעשה כל היחודים וזווגים ותיקונים באורות עליונים כפי רצון השי"ת וכוונתו שצוה לעשות מצוה זו וכו', מה שהאדם מכוון כפי השגתו זהו נעשה למעלה על ידי מעשיו ועל ידי

כבר עשה סולם לכל העושים מצוה ההוא שיעלה בסולם ההוא אף דאין אתם יודע איך ומה ולמה רק שיעשה לשמה וכו', ועל דרך זה כל תפילתנו הולכים על דעת כונת אנשי כנסת הגדולה, וכן אמירת תהלים על דעת כונת דוד המלך ע"ה ועל כן אנחנו מתפללין שיהיה נחשב כאלו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו עכ"ל.

(ח) **ובספר ייטב לב** לפסח (דף צ"ח ע"א) ד"ה עוד, כתב שהיה נוהג לומר קודם המצות הריני מכוין לכלול את עצמי עם אינון דידועין ומכוונין למרייהו בדקא יאות עיי"ש.

(ט) ועיין **אגרא דפרקא** אות ר"צ מה שפירש דברי הזוה"ק דתפלת היחיד והצבור דאית בהון קבלה אמיתית שכבר מסודר מקדמונים אותן השירות על פי סודי הקבלה ביחודים הגם שהאיש האומר אותן אינו יודע לייחד עם כל זאת כח הפועל בנפעל וכוונת האיש האומר מעורר כוונת המחברן עיי"ש.

(י) ועי' **שו"ת חת"ס או"ח** (ט"ו) שכתב, שהמתפלל על דעת המתקן הנוסחא ההיא עד מהרה ירוץ דברו.

(יא) **ובספר משנה ברורה** בביאור הלכה סוף סימן ק"א כתב שנכון להתפלל בלשון הקודש מכמה טעמים, וא' מהם שכשתקנו כנסת הגדולה את נוסח התפלה היו ק"ך זקנים ומהם כמה נביאים והמה נמנו על כל ברכה בתיבותיה ובצירופי אותיותיה בכמה סודות נעלמות ונשגבות, וכשאנו אומרים דברים אלו כלשונם של כנסת הגדולה אף שאין אנו יודעין לכוון מ"מ עלתה לנו תפלתנו כהוגן כי התיבות בעצמן פועלין קדושתן למעלה מה שאין כן כשמתפללין בלע"ז עכ"ל.

(יב) וכיוצא בזה כתב בספר **תפארת שלמה** פ' בראשית ד"ה נעשה אדם, אמנם כי איננו באפשרי להיות פנאי בזמן קצר כזה בעת עשיית המצוה להיות מכוון בפועל כל הכוונות הרמוזים בסה"ק הנמצאים, ועוד אשר יתגלו עד סוף כל הדורות וכו', אך הנה שורש הדבר כי מדת האמת הוא הכולל הכל ראש תוך וסוף אם האדם עושה המצוה בשלימות באמת בכל לבבו אזי ממילא נעשים כל הכוונות לנכון עכ"ל.

(יג) ועיין בספר **אגרא דכלה** פרשת עקב ד"ה ויל"פ עוד דגם מי שחלק לו השם יתברך בבינה אף על פי כן בודאי כח הבשריי קצר מהשיג תכלית כוונת היוצר יתכן גם כן לכוין גם הכוונה הכוללת על דרך רחמנא אמר תקעו ועיי"ש.

(יד) וזה לשון ספר **ישמח משה** פרשת ויצא ד"ה וידר יעקב בהג"ה, נתגלה לי שדוקא הכונה לפ"מ שצווי הבורא גורם התיקון כיון שעושה רק לקיים צווי הבורא ית"ש הרי הוא עושה להשלים רצונו ית"ש ואם כן נעשה התיקונים כפי הרצון, מה שאין כן

מחשבתו וכוונתו, והמותר שהוא למעלה מהשגתו נעשה למעלה מאליו ברצון השי"ת אחר עשיית האדם את שלו עכ"ל. (יט) **במגן אברהם** ריש סימן צ"ח, כתב הזוהר פרשת בשלח עמוד קט"ו כל בר נש דאתי ליחדא שמא קדישא ולא אתכוין ביה בלבא ורעותא ורחילו בגין דיתברכון ביה עילאי ותתאי, רמי לה צלותיה לברא וכלא מכרזים עליה לביש וקב"ה קרי כי תבואו לראות פני וכו' עכ"ל, לכן נ"ל שמי שאינו יודע בעצמו שיוכל לכוון לקיים זה אל יכוין כלל בשמות ויחודים רק יתפלל כפשוטו להבין הדברים בכוונת הלב עכ"ל מגן אברהם, ועיין שם באליה רבא ס"ק א' ובחק יעקב סימן תפ"ט ס"ק י"א, מיהו בש"ע הרב שם בסימן צ"ח השמיט דברי המגן אברהם, - ועיין בספר כף החיים שם אות ג' שמביא ממחזיק ברכה סימן רע"ד אות ב' שכתב וזה לשונו מי שאין לו יד בקבלה אין לומר ולהזכיר או אפילו להרהר הסודות הכתובים בסידור האר"י זצ"ל או קיצורים אחרים באין מבין שהוא קרוב להפסד יותר ושרי להו מארייהו למתפללים מתוך סידורי האר"י ז"ל ולא ידעו ולא יבינו דאם מכוונים איזה דבר טועים מאד ואי לאו אסור משום יוהרא ומשום גונב דעת עכ"ל ועיי"ש.

(כ) [וזה לשון ספר **דברי יחזקאל** (הנ"ל אות ד')] אשר איש א' רצה למנוע מלומר התפלה המצויה בידינו הנדפסת בשערי ציון באמרו כי הוא לפני בני עליה נאמר אבל אין האמת כן כי מה שנאמר בשערי ציון רשאים כל ישראל לומר אם כי הוא מהדברים העומדים ברומו של עולם קדושים תהיו נאמר לכל עדת בני ישראל ולא ישמע לרבני המנוע מטוב הצפון והשם יתברך יזכינו לטהר לבינו לעבדו באמת ובודאי הוא לרצון לפני אבינו שבשמים כל מה שבר ישראל אותה באמת אפילו הוא איש פשוט ואינו יודע עד כמה הדברים מגיעים כי הוא למעלה מהשגתו, ועל כל זאת אם הוא מכוין לעשות רצון אביו שבשמים הבורא יתברך באמת רצוי הוא לפניו יתברך וכו' עכ"ל. ועיין עוד אליה רבא סימן רע"ד ס"ק א' וחק יעקב סימן תפ"ט ס"ק י"א (נלקט מס' ויג"מ).

מעלת אכילת מצת מצוה

(א) ארז"ל בפ"ק דקידושין עוגות שהוציאו ממצרים טעמו בהם טעם מן. הנה ביאורו כי מוצא המן ומוצא המצה מקום אחד להם (של"ה, מסכת פסחים).

(ב) בתרגום יונתן בפ' יתרו בפ' ואשא אתכם על כנפי נשרים, כי בשעת עשיית הקרבן פסח במצרים הי' העמוד הענן נושא אותם אל הר הבית לעשות שם הקרבן פסח ואח"כ הי' מחזירם למצרים ומשם

יצאו למחרת הפסח, כמו כן עתה באכילת מצה בכוונה נכונה בקדושה ובטהרה נתקפל בחי' ארץ ישראל תחתיו ומקומו קדוש בבחי' חצר אוהל מועד (תפארת שלמה לשבחה"ג).

ג) אמרו חז"ל ששבת ויו"ט פטורין מן התפילין מפני שהם עצמן אות, והאות של פסח הוא אכילת מצה, וא"כ מה שאדם עושה בהתפילין כל ימות השנה, דהיינו שממליך עליו מלך מ"ה הקב"ה ועל כל העולמות ומקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש על רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, צריך לעשות ג"כ בשבת ויו"ט להמשיך על עצמו קדושה עליונה ולקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש כמו בהנחת תפילין וכו', רק שבחול עושה זאת ע"י הנחת תפילין ובשבת ויו"ט ע"י פיו, בשבת ע"י הקידוש, ובפסח ע"י אכילת מצה, שהוא אות וכו'. ולזה גמר אומר למען תהי' תורת ד' בפייך פי' שתקיים תורת ד'. דהיינו, שתקבל עליך עול מ"ש, תעשה זאת בפייך ע"י אכילתך המצה. ואמר עוד ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה. פי' שתשמור החוקה הזאת של תפילין ע"י אכילת מצה בפסח, שהוא מימים ימימה, דהיינו משנה לשנה, מפסח לפסח (מאור ושמש, פ' בא).

ד) בערב תאכלו מצות. לשון עריבות ומתיקות כמ"ש והערב נא וכו' את דברי תורתך בפינו, שיהיה המצוה זו של אכילת מצה מתוק לחיך ותערב לנפש, כי הוא מצוה זמנית פעם אחת בשנה (תפארת שלמה לפסח).

ה) ומצות על מרורים יאכלוהו. כלומר לא להנאתו בשביל שהוא ערב לחיך, אלא לשם מצוה כמו שאוכל מרורים, וזה שהי' הלל כורך פסח מצה ומרור ואוכל יחד. כלומר, על כוונה אחת בלתי להי' לבדו (ייתב פנים, לשבחה"ג אות כ"ו).

ו) ידוע ממאמר חז"ל שאין הנחת תפילין בחוה"מ של פסח מטעם דהמצה הוא אות כמו תפילין, יורה מזה שהמוחין שנמשכין ע"י התפילין יכולין להמשיך ע"י אכילת מצה (מאור ושמש, הפטורה לפסח).

ז) הא לחמא עניא. איתא במפרשים הטעם שתיקנו זאת לומר בלשון ארמי, יען שמלאכי השרת מקנאים ישראל בלילה הזה, לכן תקנוה לומר בלשון שאין מבינים ולא יקנאו אותנו, והקשה רבינו הקדוש מרן מוהרי"ד מבעלזא זצוקל"ה מדוע דייקא בלילה הזה המלאכים מקנאים בניי, ותי' דאיתא במדרש עה"פ לחם אבירים אכל איש וכו' שהמן הוא לחם של המלאכים עיי"ב, והנה ידועים דחכז"ל שעוגות שהוציאו בניי ממצרים טעמו כו טעם מן, הרי שהשי"ת עזר לנו אז שטעמנו טעם מן בהמצה וזהו לחם של המלאכים, וע"כ בכדי שלא יתקנאו בנו המלאכים תקנוהו לומר בלשון ארמי עכר"ק (הגדה קול יהודא).

(ח) הסופי תיבות מן עוש"ה שמיי"ם ואר"ץ הוא מצה. שעיקר בריאת שמים וארץ הי' שיקיימו ישראל הפסח לאכול מצה, כדי שיוכו לקבלת התוה"ק (צמח צדיק, לחודש ניסן).

פרק ב

סגולות והשפעת אכילת מצה – ברוחניות

(א) שלש רגלים תחוג לי בשנה את חג המצות תשמור. ע"י מצות שמירת מצה שישראל שומרין בגלות המר הזה מתוך הדחק והלחץ, נזכה במהרה בימינו לקיים שלש רגלים וכו' ולראות פני ה' ולהעלות לציון ברנה כמצווה עלינו בתורתנו אמן כי"ר (אור לשמים, פי' משפטים).

(ב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם (תהלים ק"ב). ערער עה"כ בגימטריא המצו"ת, רמו אף שהאדם הוא ער מן המצוות, ועוד זאת יש בו כי הוא בחי' ר"ע, אעפ"כ נשמע תפלתו למעלה בזכות מצות מצה הנרמו בתיבת ערער (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה ואת).

(ג) ושמרת את החוקה הזאת למועד"ה מימי"ם מימ"ה, ר"ת מילה. ורמו כי ע"י מצות אכילת מצה יוכל האדם לשמור אות ברי"ק (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה ושמרת).

(ד) מצה מר"ר. בגימטריא יצ"ר הר"ע, מצה הוא מריבה, היינו ע"י אכילת מצה יוכל האדם להיות לו מלחמה ומריבה נגר היצה"ר (חסד לאברהם, לפסח).

(ה) ושמרתם את המצות. אמחז"ל כשם שאין מחמיצין את המצות כך אין מחמיצין את המצוות, כי מחמת שאין מחמיצין את המצות יש תיקון ושמירה לכל המצוות בכל השנה שלא יהי' בהם שום חימוץ ורע ח"ו רק יהיו בבחי' טוב לבד (חסד לאברהם, לפסח, בד"ה מי).
(ו) מצות תאכל במקום קדוש. ס"ת של"ם. רמו שע"י מצות זוכה האדם לשלימות הנפש, וזהו הכוונה מניח הפרוסה בתוך השלימה, היינו שיבטל הפרוסה בתוך השלימה, והעיקר תהי' השלימה (חסד לאברהם, לקוטי מאמרים).

(ז) כל דכפין ייתי וייכול. היינו שמי שהגביר ח"ו החומר על הצורה, וחושק וכוסף תמיד לעבירות ח"ו ולתאוות רעות חלילה, זה נקרא דכפין שהוא כפין עניא ורעב וכפוף ח"ו תחת החומר, ייתי וייכול, היינו שבכח האכילה ממיכלא דאסוותא וכשירצה באמת לשוב מדרכו הרע יוכל להתרפא ולצאת מאפילה לאור גדול (ישמח ישראל, פסח, אות א').

סגולות מצות ישראל

ח) כל דכפין יתני ויפסח. פני על דרך שפירשו הספרים כל חמירא היינו שמבטלים הקליפות, היינו החמישים שערי טומאה המרומז בתיבת כ"ל, כמו כן בהקדושה הגדולה של לילה הראשונה של חג הפסח מתעורר הקדושה משער החמישים דקדושה לסייע לתשובה אפילו למי שמשוקע בנו"ן שערי טומאה חלילה. וזהו הפירוש כל דצריך, היינו מי שצריך לכ"ל, היינו לשער הנו"ן, ייתי ויפסח היינו יבא ויתפלל לפני הקב"ה, והשי"ת יעזור לו ויפסח מלשון פה סח, היינו שיסיח לפני הבורא בתפלה, וד' יעזור לו, כי אז נתעורר שער הנו"ן כאשר הי' אז בגאולת מצרים, כי בכל שנה ושנה נתעורר העת רצון שהי' אז בגאולה הראשונה (ישמח ישראל, פסח, אות ב').

ט) מצות אכילת מצה נותנת קדושה באכילות. כי כל מצוה בפרט אותה שמברכין עליה אקב"ו מוספת קדושה באדם וביחוד באותו אבר וכח שע"י נעשית כמשז"ל בוי"ר עשית חבילות עבירות עשה נגדן כו' ידים כו'. וזה הטעם מ"ש בזה"ק (בא) יצ"ט ויצ"ר חמץ ומצה וכן בל' רו"ל פ' ה"ק שאור שבעיסה. דעיקר היצ"ר באכילה כידוע משורש נחש, ואז"ל עה"ד חטה הי', ונגדו אכילת מצה נותנת קדושה בכל מאכלי לחם של כל השנה, ואכילת מרור בכל מאכלי ירקות, ובווהר נקרא מצה מיכלא דאסוותא שיש בידה לרפאות את הקודם (פרי צדיק בראשית, קו' עת האוכל, אות י').

י) מצ"ה עם האותיות בגימטריא חל"ק, והרמז כי ע"י מצות מצה זוכה להיות מחלק ה' עמו (חסל"א, לפסח, ד"ה ואת).

יא) והנה דרך פרט צריך להיות יציאת מצרים בכל יום, אך בכללות השנה הוא בפסח, שאז נמשך הכח הזה לנפש אלקי' שתוכל לזכר נפש הבהמית ולקבוע בה אמונה הנ"ל ביתר בל תמוט להיות מאירה בגילוי במוחו ולבו, והיינו ע"י המצה כנ"ל שנצטוינו לאוכלה בליל ט"ו בניסן (דרך מצותיך, מצוה חמץ ומצה).

יב) נמצא שע"י המצה מבטלין הדינים כמו בר"ה ע"י השופר, ולכן מגביהין את הקערה, כי כשתגביה אותיות קערה"ה באים האותיות שלאחריהם שהם אותיות שופ"ר, לרמז שע"י המצה נעשה התיקון כמו בר"ה ע"י השופר (צמח צדיק לפסח).

יג) וגם ענין אכילת מצה הוא נקרא בזה"ק מיכלא דאסוותא, כי הוא רפואת הנפש בפנים והוא ג"כ תועלת לאדם ע"י שמכין א"ע בהכנה דרבה בתשובה ומעש"ט שיהיה הגוף טהור ומוכן להכניס הקדושה בתוכו ע"י אכילת מצה (תפארת שלמה לשבה"ג, בר"ה א"י מצות).

יד) המצות שאנו אוכלים בפסח הם סגולה לנו שנתחזק באמונה (זרע קודש, ליקוטים לפסח).

טו) הנה על ידי אכילת מצה נעשה התיקון על אכילות שלא

סגולות מצות ישראל

יא

בקדושה מכל השנה, וזהו שלחן עורך, היינו כי ע"י אכילת מצה יזכה שהשלחן מכל השנה יהי ערוך לפני ה', וזהו צפון ברך, צפון הוא היצה"ר כמו ואת הצפוני ארחיק מעליכם (יואל ב'), ברך הוא הכנעה כמו ויברך הגמלים, וזהו צפון ברך, שיוכל להכניע את היצה"ר בלילה וביום הזה, וגם יוכל לזכות בימים אלו להלל נרצה, היינו שהשבחים והודאות מכל השנה יהיו נרצים למעלה (חסד לאברהם, לפסח, ד"ה גם).

טז) ע"י מצות מצה יכול האדם לבחור בחיים, וכמרומו במצה מ"ק שבגימטריא ח"י (מגן אברהם, לפסח, בפסקא תשעה מי יודע). יז) מצה עם הכולל הוא כמנין צו"ם, והשלשה מצות מרמזים לצו"ם קו"ל ממו"ן שהם כולם במספר אחד (מגן אברהם, יום ב' דפסח).

יח) המצה מביאה אמונה בלב האדם אף למי שיש איזה טינא בלבו בהסתר (מנחם ציון, יום א' דחזה"פ).

יט) ידוע שעיקר הע"ז היא תערובות הדעות רעות ושיבושי מחשבות רעות שבלב האדם, ... שאין דעתן מיושבת בהאמונה והבטחון פעם יאמין ויבטח בשם ה' ולשעה קלה יסוג אחור, וזה נתקן ע"י אכילת מצה (מנחם ציון, יום ב' דחזה"פ).

כ) המצה והד' כוסות יין הם תיקון חטא אדם הראשון י"א חטה הי', וי"א אשכול ענבים, ודברי שניהם אמת להבין רמיזתא, והמצה היא תיקון של החטה, והיין הוא התיקון של אשכול ענבים (של"ה, מסכת פסחים).

כא) נמצא בכ"ק של הרב הקדוש הר' מנחם מענדיל מרימנוב זצוקללה"ה, שסגולת אכילת מצה מועיל לבטל מהנפש כל התאוות זרות (תורת אמת, ליל ז' דפסח, תרכ"ז).

כב) פזר נתן לאביונים וגו'. רומז על מצות אכילת מצה, הנקרא לחם עוני. צדקתו עומדת לעד, היינו כי מצדקה שנותן בו"ד לחבירו אינו קיים לעד, כי יאכל או ילבש ממנה וכלה הקרן, לא כן הצדקה שחנן אותנו הוא יתברך באכילת מצה, שהיא הק' שנולד מזה בלב האדם להתקשר ברוא דמהימנותא, זה נשאר קיים לעד ולעולמי עולמים (תורת אמת, ליל אחרון ש"פ).

כג) ע"י אכילת המצה יוצא מנפש האדם ענין כעס ותערומות וקפידות, שזה היפוך ענין המצה שהוא פשיטות בלי שום התנשאות, וכשמה לחם עוני, וכל ענין הכעס נשאר אצל הרשע, וזהו רש"ע ירא"ה וכע"ס, ס"ת גימטריא מצ"ה, שכל זה נעשה ע"י קדושת אכילת מצה, ועיד"ז תאות רשעים תאבד, היינו שיאבדו ויתפרשו מישראל כל מיני תאוות רעות, וישארו עם בני"י כולם דבוקים בשם י"ק, וזהו הסמיכות הללויה (תורת אמת, ליל אחרון ש"פ).

סגולות מצות ישראל

(כד) מצות יאכל שבעת הימים ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך. יבואר עפ"י דברי הוזה"ק שהקשה למה לא נאכל מצה בכל השנה, ותירץ שם כי כאשר נתקדש ונתרפא במיכלא דאסוותא פעם אחת שוב לא נצרך עוד ע"ש. וז"ש הכתוב מצות יאכל שבעת הימים, כאשר התקדשו ותטהרו באכילת מצה בשבעת הימים בפסח, הנה זהו יועיל לכם שלא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור כל השנה, כי חמץ ושאור הוא מרומז לבחי' יצה"ר שאור שבעיסה, וע"י קדושת אכילת מצה לא יראה לך שאור ר"ל לא ייטיבו בעיניך תאוות היצה"ר ומחשבתו לעולם כנ"ל (תפארת שלמה, לפסח).

(כה) כל דכפין. היינו שהוא כפין עניא, משוקע ר"ל בכל התאוות ומח"ז ר"ל. ייתי וייכול מצה, ובכח האכילה ההוא יתקן הכל (ישמח ישראל לפסח, אות ו).

(כו) לחם עוני. שעונין עליו דברים הרבה, דהיינו ע"י אכילת מצה זוכים להכנעה ולביטול ולידע שהכל היא מאתו ית"ש, וכל החכמה וכל התורה דבר קל הוא כמבואר במד"ר (פ' ברכה) אם אתה מתיירא ממני כל התורה וכל החכמה בלבך... והיינו דע"י היראה זוכין ללמוד תורה לשמה, וכל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה (אבות פ"ו), (ישמח ישראל לפסח, אות י"ח).

(כז) ואם הועיל אכילת לחם הפנים שאכלו הכהנים בשבת לכל אכילתם בחול שלא יהי' בו קטרוג יצה"ר כמו כן יועיל אכילת מצה שהוא בלא שאור שבעיסה לאכילת כל השנה שיהיה בקדושה שלא יהיה בהם קטרוג יצה"ר שהוא השאור שבעיסה וזהו יזכור לעולם בריתו, ברית מורה שיהיה לעולמי עד (פרי צדיק לפסח, אות ל"ב).

(כח) בזוה"ק אמרי' מצה דעבדה מצותא עם הסט"א, כי על ידי מצות המצה הוא מגרש בחי' הרע מקרבו, הנה זהו שנאמר וסעדו לבכם אחר תעבורו, כי פסח הי' ומצות אפה ויאכלו, ע"י כן בחי' האחר תעבורו, שנאמר לא תשתחוה לא-ל אחר, וזהו שנאמר אלקי מסכה לא תעשה לך וסמך לי את חג המצות תשמור (תפארת שלמה לפסח).

(כט) צוה לאכול מצה כי הוא לשון מוצץ שפירוש שואב, ומלשון מציץ מן החרכים, לומר לך כי שמירת המצה שלא תבא לידי חימוץ, מוצץ הטינוף שנאחו בו, וזוכה להיות מציץ מן החרכים סודות התורה... (אלה המצות, מצוה יט).

(ל) מעלה נשיאי"ם מקצ"ה האר"ץ, ס"ת מצ"ה. כי ע"י מצה הקב"ה מנשא את בני ישראל, הגם שהם מקצה הארץ. תראנ"ה אר"ץ מרחקי"ם, ס"ת מצה. כי ע"י אכילת מצה זוכה האדם להרחיק עצמו מן השאור, היינו מן התאוות הארציות (חסד לאברהם לפסח, בר"ה צא).

לא) קחו מזמרת הארץ בכליכם, ס"ת מצות. דהנה ע"י המצות יוכל האדם לזמר ולהכרית את התאוות מהארציות אשר בכליכם, היינו בתוך פנימיות לב האדם, כמאמה"כ וכלי כליו רעים (ישע"י ל"ב), (חסד לאברהם לפסח).

לב) ענין תועלת אכילת מצה בלילה זאת להיות נשמר בכל השנה לבל יעבור בס מקרה רעה כמ"ש ד' ישמרך מכל רע, ואז ממילא יהיו כל המצות והמעש"ט שלו ואל יבוזו זרים, וזה שפרש"י ושמרתם את המצות, אל תיקרי מצות אלא מצוות, מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה, רמו לדברינו הנ"ל שהמצות שהאדם עושה לא יבואו לידי חימוץ ביד החיצונים לבל יהיו נגזלים ממנו (תפארת שלמה לפסח, בד"ה מצה).

לג) ע"י מצה הנותן קדושה באכילה יזכה ג"כ לד"ת בקדושה וגדר ערוה. דמדה טובה מרובה ואכילת מצוה כ"ש שגוררת קדושה בעריות על א' ת"ק, כמשרז"ל במכות (פרי צדיק בראשית קו' עת האוכל, אות י"ב).

לד) ומ"מ ע"י אכילת מצה בקדושה וטהרה נמשך לישראל ממנה שפע התורה והמצות יותר ויותר, וז"ש מצה בזמן הזה דאורייתא, כי על ידו יבואו לאורייתא (תפארת שלמה, לפסח, בד"ה בערב).

פרק ג

סגולת והשפעת המצה – בגשמיות

א) לחם עוני, שעונין עליו דברים הרבה. כי ע"י הלחם הזה מיכלא דמהימנותא עונין ע"י דברים הרבה, היינו כל התפלות ובקשות לבקש רחמים מבעל היכולת המשגיח בפרטים, ע"י האמונה הבא לנו ברמו המצה (בני יששכר, לחודש ניסן מאמר ד' אות א').

ב) פוסקין מלומר גשם בחג הפסח. דהנה גשם הוא פרנסה, והנה אכילת מצה לחם עוני הוא סגולה לפרנסה, כי מאכילת מצוה הלזו נמשך פרנסה לכל השנה, ע"כ בפסח נידונין על התבואה, ע"כ מצ"ה לח"ם עניי בגימטריא גש"ם (בני יששכר, שם מאמר ח' אות י"ב).

ג) המצה הוא עושה מצה ומריבה כנגד יצה"ר ומברחת אותו את כל סייעתו המזקת, פוק חזי מנהגן של ישראל דתורה הוא, להיות כל אחד שיועד במנהגו מבלי שידע טעמו ונימוקו עמו יוליך כזית מצה של מצוה, ואומרים עליו שהוא מסוגל לשמירה ולכמה מקרים בין בים בין ביבשה (אלה המצות, מצוה יט).

ד) אדמו"ר הזקן [בעל התניא זי"ע] אמר, מיכלא דמהימנותא,

סגולות מצות ישראל

לילה הראשון – מיכלא דאסוותא, לילה השני (שו"ע הרב, הוספות לח"ג).

(ה) יחץ גימטריא ח"ק. היא לישנא דמוזני כמ"ש לחם חוקם, וז"ש והי' לך לחק ולבניך עד עולם, תמשיך לעצמך פרנסה מהלילה הזה ע"י מצות אכילת מצה ומרור, כי בפסח נידונים על התבואה (זרע קודש, לפסח).

(ו) הנה כל שפע ופרנסות של בני שורדים לעוה"ז הוא בא ע"י המצ"ה כמבואר בספרים, ולכך המצה הוא שגרם לירידת המן, וז"ש בפסח על התבואה, ממצות מצה של פסח בא רב תבואה לעולם, וז"ש פסח נאכל על השובע ע"י מצות פסח נמשך שובע בעולם (תפארת שלמה, לפסח).

(ז) היום אתם יוצאים בחדש האביב. איתא בזה"ק (פ' תצוה דף קפ"ג ע"ב) דבזכות מה שישראל אוכלים מצות בפסח ניצולין בדין בר"ה, ויש לרמוז זאת בפסוק הזה, היום, נקרא ר"ה, כמ"ש (זה"ק פ' בא לדף י"ב ע"ב). וז"ש היום אתם יוצאים, בר"ה אתם יוצאים בדימוס, בחדש האביב, בזכות המצה שאוכלים בר"ח ניסן בפסח (דברי יחזקאל, פ' בא).

(ח) בחמרא גו כסא ומדאני אסא לארוס וארוסא להתקפא חלשין (פיוט האר"י ז"ל לליל שב"ק). בחמרא גו כסא הרמוז לדי' כוסות, ומדאני אסא זו המצה שהיא מיכלא דאסוותא, לארוס וארוסא הם הקב"ה וכנסת ישראל המשולים לארוס וארוסא בימים שבין פסח לעצרת, להתקפא חלשין, כל זה מחזק את החלשים (דברי שמואל לפסח).

(ט) כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם. דהנה בפסח מחמת המצוה של אכילת מצה אפשר להמשיך השפעה לבני ישראל שלא יחסר להם אכילה הצריכין להם לכל השנה, וזה אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, היינו שלא תהי' כוונתכם בהמצוה עבור עצמיכם, רק עבור אכילת כל נפש זאת לבד הותר לכם שתהי' זאת במחשבתכם בעת עשיית המצוה (חסד לאברהם, לפסח).

(י) כל דכפין ייתי וייכול. כ"ק אמו"ר וצלה"ה זי"ע דיבר בקדשו ע"ד אומרם ז"ל (מגילה ז') כפין עניא ולא ידע, היינו מי שפגם במוח, ייתי וייכול כזית מצה שהיא מיכלא דאסוותא שמרפא כל נגעי בני"א, ומיכלא דמהימנותא שזוכה ע"י מצה לאמונה, ואף חכמי אוה"ע הרופאים מסכימים שמצה היא רפואה להראש, אך המה מתנבאים ואינם יודעים מה מתנבאים, והאמת הוא ע"י מצה זוכה לאמונה ומתקן ומטהר בזה המוח שהוא בראש (ישמח ישראל, לפסח, אות ע"ח).

(א) **הא לחמא עניא**. ע"ד אומרם ז"ל (פסחים ל"ו) לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה. היינו שזוכין ע"י אכילת מצה ללמוד תורה לשמה. שע"י זוכין לדברים הרבה כמשנת ר"מ (אבות פ"ו), וכן הי' יצ"מ התחלת לזכות לקבלת התורה, וכמאמחז"ל באיזה זכות וכו' בהוציאך וגו' תעבדון וגו'. ואפשר הפירוש כמו"ש אאמור"ר זצלה"ה שהוא מלשון השפעה, מלה"כ (הושע ב') והשמים יענו את הארץ, וז"ש מלשון יענה, והיינו שנענין מן השמים על כל הדברים אשר יתפלל ויבקש מהקב"ה בעת הזאת, וזוכה להעלות התפלות מכל השנה שלא עלו לרצון לפני אדון כל, וכמאמרם ז"ל (מדרש שוח"ט) המלאך יושב ונוטל תפלת ישראל וכו', ובכח סגולת אכילת מצה שהיא מיכלא דמהימנותא בכח האמונה הזאת באים לישועה בכ"ע (וכן ראיתי כעת אחר כתבי בספר לב שמח בשם הה"ק מהר"ש זצלה"ה מבעלזא), (ישמח ישראל, לפסח, אות ק"ו).

(ב) **מצה מרור כורך**. היינו שנזכה מאכילת מצה לכרוך המרור בגימ' מו"ת, במצה שהוא מוח אבא חכמה, גימטריא החי"ם, היינו אף אותם, שהגיעו ח"ו לשערי מות יזכו לחיים טובים (ישמח ישראל, פסח אות כ"א).

יהי רצון שבזכות הוצאת חיבור הלזו יזכינו הקב"ה לקיים כל מצות של פסח ושלא נכשל ח"ו בשימצא דחימצא ובר חימצא מעתה ועד עולם, ועי"ז ישפע שפע רב להנצל בכל השנה משמץ כ"ש שלא מאכלות אסורות.

ובזכות זה נזכה להשפעות מרובות ברכות וישועות והצלחות ברוחניות ובגשמיות לנו ולמסייענו וזרענו וזרענו בתוך כלל ישראל אמן.

מדור אזהרות לפסח

(א) אויב די כשרות פראבלעם אין אונזער וועלט שטאט ניו יארק איז אין אַלגעמיין א גאנץ יאָר זעהר אַ פארוויקעלטע און זעהר אן אנגעוועהטאגטע, ווערט זי נאך מער קאמפליצירט אין פארשארפט ווען עס קומט אן דער הייליגער פסח, דוקא פסח ווען עס האַנדלט זיך פון אַ משהו חמץ ווען יעדער איד וואָס אפילו אַ גאנץ יאר איז ער ניט אזא מדקדק און נזהר אין כשרות, וואלט ער אבער וועלען אז פסח זאל זיין אלעס ביי איהם מיט'ן גרעסטען הידור כשרות.

און דוקא ביי דעם גרויסען און שטרענגען יו"ט אנשטעהט אזא טומעל אזא תהו ובהו וועגען כשרות אז עס איז כמעט ווי אונמעגליך זיך צי פונאנדערקלייבען, אין דער רעזולטאט איז אז אפילו פרומע אָפּגעהיטענע אידען וואס זייערע טאטעס און זיידעס וואלטן נישט געהאט דעם מינדעסטען געדאנק אין יו"ט פסח, צי ניצען אין אריינברענגען אין שטיב פארטיגע עסענס אפילו מיטען פרומסטען הכשר ניטאמאל פאר קליינע קינדער, אין היינט ליידער איז דאס אזוי גרינג.

(ב) געדענקט חשובע אידען אין פסח איז אפהענגיק דער צוקונפט פון דעם קומענדיקן יאר **לטובה פאר אייך מיט אייערע קינדער**. אזוי ווי דער קדוש הארז"ל זאגט עדות, אז דער וואס איז נזהר פון אַ משהו חמץ, מעג ער זיין זיכער אז ער וועט דאס יאר נישט זינדיגען.

דאס איז גערעדט פין גאר וויכטיגע לעבנס מיטעל. אבער מותרות (געבעקס, טשאקאלאד, סארעס), וואָס מען קען זיך באגיין אָהן דעם איז נישט געקומען אפילו אין באטראכט צי ניצען ביי מדקדקים אינדערהיים.

(ג) רבותי מען נארט זיך אליין, מען פראָבירט זיך איינרעדען אז מען האלט אַן די מנהג ישראל [אידישע פירונג] אז פסח מישט מען זיך נישט, יעדער עסט נאר ביי זיך, דער טעם פון מנהג איז ווייל יעדער האט זיך זיינע אייגענע חומרות וכדומה, אט דער זעלביגער וואס איז שטאַרק מקפיד נישט צו עסען ביי יענעם, דערגעגן קויפט ער פאַרשידענע עסען אדער געטראנגען פארטיגע איז דאך דאס נאך ערגער ווי מישען זיך, ווייל יעדער פארשטייט אז אַ פאַבריקאַנט איז וועגן ביזנעס זיך מער מקיל אין סאך זאַכען, ווי איינער וואס קאַכט אליין ביי זיך אין שטיב, איז דאך דאס אַ סתירה, דא ווייל ער נישט צירירען פין יענעם, אפילו ער זאל בלייבען הינגעריק, אבער פון געשעפט קויפט ער אלע פראָדוקטען, (ליינט ווייטער אוי' ו' פין סאכאטשובער רבי'ן די הסרונות פון קויפן פארטיג).

ווער רעדט שוין פין די חומרא וואס אנשי מעשה האבן נישט געגעסען אפילו וואס מען קאכט אין שטיב נאר די מינדעסטע, פין דעם האלט מען נאך גאר ווייט.

ד) בפרט דער וואס לויפט נאָך דעם שענסטען אתרוג, פיצט אויס שיין די סוכה, קויפט אַ שיינעם טלית וכיוצא, דארף ער אויך זעהן אויסצפיצען דעם יו"ט פסח, אין דאס מיט די שטרענגסטע זהירות אין חומרות אין אלערליי עסען, אין אַוודאי נישט קויפען.

ה) מיר מיוזען באטאָנען אז ב"ה לא אלמן ישראל אין עס געפינען זיך אידען מדקדקים וואס קויפען נישט, אפילו זיין פארטיגע, [עס איז אַ קלייניקייט אליינס צו מאכען] עסעניס איז שוין אָפגערעדט, אבער פין דעם איז דא ליידער גאר געציילטע, פארוואס זאָל דאס זיין אזוי?

ו) אין איינוועגס ווילען מיר מעורר זיין אויף דעם וואס ווערט געברענגט אין ש"ע (ת"ס ס"ב, חק יעקב, הגר"ז, מ"ב כה"ח, שם) עס געבירט זיך דאָס יעדער זאל זיין דערביי ווען מען באַקט זיינע מצות אין אליינס צי העלפען, דער הייליגער סאָכטשבער זצ"ל (אבני נזר שעב') שרייבט פאלגענד:

איך האב געהערט אז עס איז איינגעריסען שטארק אין טייל שטעט דאָס נישט יעדער איינער באַקט מצות פאר זיך נייערט איינער באַקט אין פארקויפט [אזוי ווי היינט], אין דאָס איז מיר זייער שלעכט געפאלען ערשטנס ווייל די הלכות פין מצות זענען זעהר פיהל אין אויב יעדער באַקט פאר זיך גיט מען אכטונג אלעס זאל זיין געהעריג הונדערט פראָצענט, אַנדערש איז אבער אויב איינער באַקט פאר ביזנעס [אַ בעקעריי] איז זיין גאנצע שטרעכן צי שפארען געלט, אין גיט נישט אזוי אכטונג אויפן באַקען.

פארוואָס זאלען מיר זיך נישט אָנשטרענגען אויף אזא באליבטע מצוה וואָס קומט פסח איינמאל אין יאר, דעריבער זאל מען דרשנען ברבים אז דער וואס פארכאט זיך פארן באשעפער זאל ער זיך פירען אזוי ווי אוענזערע טאטעס אין זיידעס, אין יעדער זאל באַקען מצות פאר זיך, אין זיך פרייען מיט די מצוה.

אין ער מעג זיכער זיין אַז די מצוה וועט אים ביי שטיין ראש השנה ביים יום הדין אזוי ווי עס שטייט אין זוה"ק, [דאס זענען די רייד פין דעם אויבנדערמאָנטען צדיק זי"ע].

ז) דאָס איז אויך אַ מוסר אין אנווייזונג אויף אנדערע עסעניס וואס מען קויפט פארטיג אַ גאנץ יאר אין כ"ש פסח, אז דער ביזנעסמאן לייגט די גאנצע געוויכט ארויסצוגעבען די ווארע ביליג, אין צי בעטען אסאך, צוליב דעם איז ער גרינג אין געוויסע הארבקייטען, וואָס מען מאכט ביי זיך אין שטיב דאס דארף מען עסען, אין נישט מער.

ח. אויך ווילען מיר מעורר זיין אויף פסח אין אַגאנץ יאר אז מען האלט פסח גרינג צי פארלאזען זיך אויף געוויסע שאלות וואס דער חבר אָדער שכן האט אויך געהאט, אין דער דיין ומו"צ האט יענעם געפאסקענט כשר איז במילא פאר אים אויך כשר, דאָרף מען וויסען אז מען טאָר זיך אויף דעם נישט פארלאָזען, ווייל טיילמאָל זענען געוויסע טיילען אַנדערש געווען ביי יענע שאלה, וואס טיט במילא ענדערן דעם הלכה ביי די שאלה.

דאס פאלגענדע איז א באקוועמליכע טשעק-ליסט וואס דערמאנט וואו מען זאל בודק חמץ זיין.
זעלבסט פארשטענדליך אז די ליסטע ערצייגט נישט אלע ערטער, עס איז נאר א דערמאנונג פון גיווענטליכע און נישט אזוי געווענטליכע ערטער וואו חמץ געפינט זיך און מען באדארף בודק חמץ צו זיין.

[] האל-וויי	[] קלאזעט
[] בוידעם	[] שרייב טיש
[] יארד	[] קאבינעט
[] גארטען	[] שיף לעדער
[] גאראז	[] מערעצין שאנק
[] ארבעט רום (ווערק שאפ)	[] מלבושים, קליידער
[] קאר, טראק, גלאק	[] קעשענעס, קאפס
קאמפאטמענט	[] בעזליך און ארבייטס בריף-קייסעס
[] אפיס	[] רענצליך
[] סטאר, געשעפט	[] שאפינג-וועגעלע
[] פעקטערי	[] שפאצירונג עסען-קעסטעל,
[] פארטש (טעראסע)	(פיקניק-באקס)
[] זייפען (זייפען און פערפיום	[] קוקיס סלוי (קוקי דואר)
זאלען נישט גענוצט	[] קינדער בעטעל (קריב)
ווערען)	[] שפיל צימער, פלייירום, פעט הויז
[] קאסמעטיקס, כשר לפסח	[] פייגעל נעסט
(נאר פאר חוה"מ.)	[] אונטערען אויווען
[] בענטשערליך זאל מען	[] אונטערען פריזידער
אויסרייניקען	[] אונטערען קאבינעט
(באהאלטען ביז נאך	[] טאוסטער — דאס זאל מען קליינען
פסח)	[] קינדער שוהלע באטעל,
[] ספרים וואס מען נוצט פסח	בריף-קייס
זאל מען נישט לייגען אויפן	אדער סקול בערט —
עס-טיש	קליינען און באהאלטן
[] קליידער וואס הענגען אין שאנק	[] ישיבה קעסטעל (סקול לאקער)
מוזען אדורך געקוקט ווערען	[] פאלעצעס (שעלפס)
[] וועקיום קליינער. אויסרייניגן	[] ספרים שענק
און אוועקווארפען דעם בעג	[] דזולערי
[] בעזעם (ברום). אויסוואשען אים	[] דזולערי קעסטעל
[] בענקלאך — צווישען די	[] בראנפען שאנק
בענקלאך	[] טלית באטיל
[] רעדיעטער, אונטערן	[] שטריימל, שטריימל-
רעדיעטער,	קעסטעל
איבערהויפט אין בתי	[] ציין-בראש. דארף מען האבן
מדרשים	א נייעם ציין-בראש פאר חוה"מ.
[] ראגס וועקיומען, איבערויפט שעג	[] קינדער בענקעל (הייטשער)
[] חלה בעקעלעך, קליינען און	[] פליי-פען
באהאלטען	[] וועגעלע (קעריטש)
[] ברויט-קאסטען, קליינען און	[] שפילצייג קאסטען (טוי טשעסט)
באהאלטען	[] אלע שפיל-צייגען (טויס)
[] פריזער	[] קינדער וועגעלעך (וואגאנען)
[] בייסמענט	[] שפילצייג הייזער און אלע
	וואס קומט אריין דערין
	[] קאמער צימער (סטאריטש-רום)
	[] סעיף